اوفورکتومی چیست؛ نگاهی به یک جراحی مهم زنانه

10 آذر 1404

اوفورکتومی یک روش جراحی است که در آن یک یا هر دو تخمدان شما برداشته می‌شود.

این عمل می‌تواند از طریق رویکرد لاپاراسکوپی، رویکرد واژینال یا لاپاراتومی انجام شود. برداشتن هر دو تخمدان باعث شروع فوری یائسگی می‌شود.

انواع مختلف اوفورکتومی چیست؟

انواع مختلفی از اوفورکتومی وجود دارد. جراح شما یکی از این موارد را بر اساس سابقه پزشکی و علائم شما توصیه می‌کند:

- اوفورکتومی یک‌طرفه: برداشتن یک تخمدان (یک طرف).
- اوفورکتومی دوطرفه: برداشتن هر دو تخمدان (هر دو طرف).
- سالپنگو-اوفورکتومی: برداشتن یک تخمدان و یک لوله فالوپ (ارگانی که تخمک را از تخمدان به رحم منتقل می‌کند).
- سالپنگو-اوفورکتومی دوطرفه: برداشتن هر دو لوله فالوپ و تخمدان.
- هیسترکتومی با سالپنگو-اوفورکتومی: برداشتن رحم (هیسترکتومی) همزمان با برداشتن یک لوله فالوپ و یک تخمدان.
- هیسترکتومی کامل با سالپنگو-اوفورکتومی دوطرفه: برداشتن رحم، دهانه رحم، هر دو لوله فالوپ و هر دو تخمدان به طور همزمان.

یک متخصص زنان و زایمان معمولاً اوفورکتومی را انجام می‌دهد. شما تحت بیهوشی عمومی قرار می‌گیرید، بنابراین در طول جراحی خواب هستید. کمتر پیش می‌آید که این جراحی تحت بی‌حسی موضعی یا منطقه‌ای انجام شود، به این معنا که برخی نواحی بی‌حس می‌شوند و شما بیدار هستید.

چرا اوفورکتومی انجام می‌شود؟

جراح ممکن است یک یا هر دو تخمدان شما را به دلایل مختلفی بردارد، از جمله:

- اندومتریوز: زمانی که سلول‌های داخل رحم به سایر قسمت‌های بدن مهاجرت کرده و رشد می‌کنند.
- رشدهای خوش‌خیم (غیرسرطانی): معروف به کیست.
- جراحی پیشگیرانه: برای افرادی که در معرض خطر بالای سرطان سینه و تخمدان هستند.
- جهش‌های ژن BRCA: تغییراتی در ژن‌ها که می‌توانند منجر به سرطان سینه یا تخمدان شوند.
- سرطان تخمدان.
- پیچ‌خوردگی تخمدان (تورشن تخمدان): زمانی که تخمدان حول منبع خون خود پیچ می‌خورد و درد شدیدی ایجاد می‌کند.
- عفونت تخمدان یا نواحی اطراف آن: که به عنوان بیماری التهابی لگن (PID) یا آبسه لوله‌ای-تخمدانی (TOA) شناخته می‌شود.

اگر هر دو تخمدان و لوله‌های فالوپ شما برداشته شوند، به طور طبیعی نمی‌توانید باردار شوید. اگر رحم شما باقی بماند، می‌توانید با استفاده از فناوری‌هایی مانند IVF (لقاح آزمایشگاهی) بارداری را تجربه کنید. این‌ها عوامل مهمی هستند که اگر تمایل زیادی به بچه‌دار شدن دارید، باید در نظر بگیرید.

ممکن است راه‌هایی برای حفظ باروری شما قبل از عمل وجود داشته باشد. به عنوان مثال، برخی افراد می‌توانند تخمک‌های خود را فریز کنند. ارائه‌دهنده مراقبت‌های بهداشتی شما ممکن است توصیه کند که گزینه‌های خود را با یک متخصص باروری بررسی کنید.

آمادگی قبل از اوفورکتومی

جراح شما روش را با شما مرور می‌کند و دستورالعمل‌هایی برای مراقبت قبل و بعد از عمل ارائه می‌دهد.

مطمئن شوید که خطرات جراحی، زمان بهبودی مورد انتظار و نحوه انجام عمل را درک کرده‌اید. قبل از برنامه‌ریزی جراحی، جراح شما ممکن است از شما بخواهد آزمایش‌های زیر را انجام دهید:

- معاینه فیزیکی.
- آزمایش خون.
- آزمایش ادرار.
- سونوگرافی.
- تصویربرداری رزونانس مغناطیسی (MRI).

اوفورکتومی چگونه انجام می‌شود؟

جراح می‌تواند تخمدان را به روش‌های مختلفی بردارد. هر روش خطرات و زمان بهبودی خاص خود را دارد:

- رویکرد لاپاراسکوپی: به عنوان یک روش کم‌تهاجمی در نظر گرفته می‌شود، جراح از یک دوربین کوچک برای دیدن داخل شکم شما استفاده می‌کند. جراح برش‌های کوچک 1-2 سانتی‌متری روی پوست شما ایجاد می‌کند تا تخمدان را بردارد. جراحی لاپاراسکوپی خطر عفونت کمتری دارد و معمولاً سریع‌تر بهبود می‌یابید. در برخی موارد، جراح ممکن است جراحی را با کمک بازوی رباتیک که ابزارها را حرکت می‌دهد (در حالی که جراح آن‌ها را هدایت می‌کند) انجام دهد.

- واژینال: این نیز یک روش کم‌تهاجمی محسوب می‌شود، با خطر کمتر عفونت و بهبودی سریع‌تر. برداشتن تخمدان‌ها از طریق واژن معمولاً همزمان با برداشتن رحم از طریق واژن انجام می‌شود.

- لاپاراتومی: در برخی موارد، جراح تصمیم می‌گیرد که برش بزرگ‌تری برای تکمیل جراحی لازم است. این برش به نام لاپاراتومی شناخته می‌شود و شامل برش در شکم است. لاپاراتومی‌ها یا برش‌های بزرگ‌تر معمولاً زمان بهبودی طولانی‌تر و خطر بیشتری برای عوارض دارند، اگرچه این خطرات همچنان کم هستند.